

Økonomisk medvind

Trekantregeringen trådte til i en heldig stund, og det blev i den efterfølgende valgperiode ikke let at være opposition. Den europæiske økonomi stod over for en vækstperiode af hidtil ukendt styrke, der kom til at vare 12-14 år, og denne gang kom Danmark med.

Men i forsommeren 1957 måtte regeringen starte med at gennemføre den finanspolitiske stramning, som havde været prøvestenen på Retsforbundets vilje til at påtage sig regeringsansvar, da man forhandlede om regeringsdannelsen. Der var ingen nytænkning i lovbuketten, men alene den allerede indøvede måde at rette op på valutabalancen på, afgiftsforhøjelser og bunden opsparring. Regeringen havde imidlertid denne gang også en mere langsigtet plan, der sigtede mod at fremme investeringerne. For det første opgav man den tidligere tilbageholdenhed med at optage lån i udlandet. Allerede i juni 1957 opnåede Danmark et lån på 34 mio. dollars (svarende til 238 mio. kr.), så der ikke umiddelbart skulle være nogen risiko for, at valutamangel igen skulle bremse et økonomisk opsving. For det andet blev et forslag fra før valget taget op igen og gennemført. Det drejede sig om en betydelig omlægning af erhvervslivets afskrivningsregler og om dets mulighed for skattefrie henlæggelser til investeringsfonde. Disse forslag kom egentlig fra et udvalg, der havde arbejdet med spørgsmålet siden Thorkil Kristensens ministertid.

Trekantregeringens ministre efter præsentationen for kongen den 28. maj 1957. Fra venstre Søren Olesen, Oluf Pedersen, Kjeld Philip, Kaj Bundvad, Kai Lindberg, Poul Hansen, J. O. Krag, Karl Skytte, Julius Bomholt, Jørgen Jørgensen, H. C. Hansen, Bodil Koch, Bertel Dahlgaard, Viggo Kampmann, Viggo Starcke og Hans Hækkerup (© Ulf Nielsen/Nordisk Pressefoto)

De skattefrie afskrivninger og investeringsfonde fik i de følgende år en langt større betydning, end man havde forestillet sig, dels fordi investeringerne i erhvervslivet formelig sprang i vejret, dels fordi den stadige forøgelse af skattebyrden gjorde det mere og mere fordelagtigt at foretage sindrige omposteringer i regnskaberne for at slippe for skat. Lovgivningen kom også til at virke som Socialdemokratiets endelige farvel til forsøgene på at dirigere investeringerne direkte og underkaste dem politisk kontrol. Lavrentepolitikken blev mindre interessant, når den lovlige skatteunddragelse spillede en langt større rolle end et par procent mere eller mindre på renten.

Denne nye form for statstilskud til erhvervslivet over skattebilletten betød ikke, at en højkonjunktur omgående satte ind. Anden halvdel af 1957 var stadig præget af en vis tilbageholdenhed, påvirket af den bratte opbremsning i forbruget, som lovbuketten i juni afstedkom. Usikkerheden over for de europæiske markedsdannelser med Det europæiske Fællesmarked, omfattende de seks lande i Kul- og Stålfællesskabet, gjorde sig også gældende. På arbejdsmarkedet nærmede man sig allerede næste omgang af overenskomstforhandlinger, hvor man skulle afprøve nye forhandlingsregler, der var lavet på grundlag af de skræmmende erfaringer fra 1956. Denne gang kom arbejdstidsforkortelser til at stå i centrum, og resultatet blev en aftale om en trinvis forkortelse af arbejdstiden fra 48 til 45 timer om ugen. Arbejdsgiverne opnåede til gengæld en treårig overenskomst.

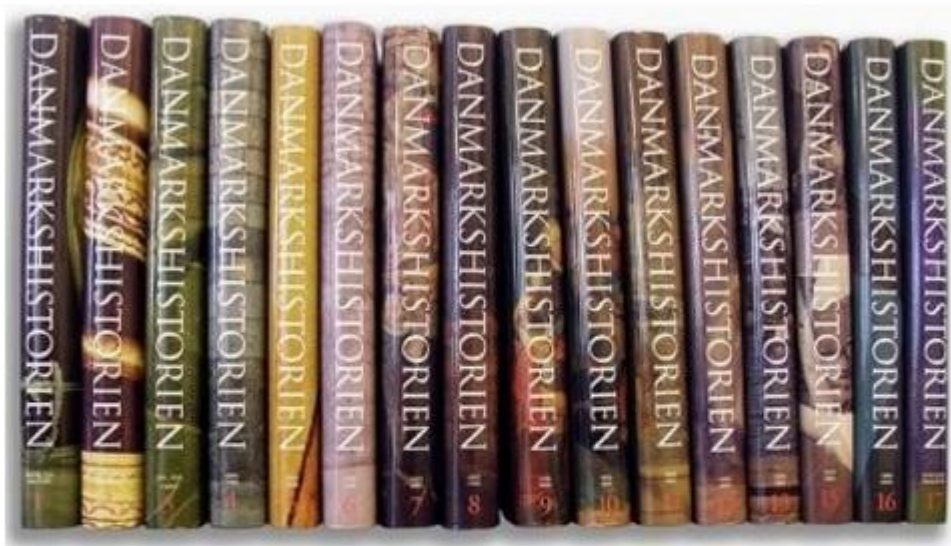

Som stats- og udenrigsminister modtog H. C. Hansen i 1957 Indiens premierminister Jawaharlal Nehru. Der var stigende opmærksomhed om, at der ikke kun var et Øst og et Vest, men også en tredje verden. Nehru blev inviteret på en tur i radiobilerne i Tivoli, så han og verdenspressen kunne få et billede af det fredelige, konfliktløse Danmark
© [Gunilla/Nordisk Pressefoto](#)

Fra begyndelsen af 1958 begyndte den hastige vækst. Bytteforholdet blev afgørende forbedret, og selv om landbruget havde alvorlige problemer med stadigt faldende forrentningsprocent, blev dette rigeligt opvejet af industriens fremgang. Industriproduktionen steg i løbet af bare tre år med næsten 30 procent, og industrien tegnede sig nu for 40 procent af den samlede danske eksport. Snart efter var den blevet landets største valuta-indtjener. Beskæftigelsen steg også, langtfra proportionalt med produktionen, men dog nok til at arbejdsløsheden næsten forsvandt. Uanset hvilke økonomiske forhold man ser på, viser alle tal tydeligt, at 1950'ernes problemer var løst, og at en ny epoke var begyndt.

http://denstoredanske.dk/Danmarkshistorien/Landet_blev_by/P%C3%A5_Vestens_vilk%C3%A5r/Trekantregeringen/%C3%98konomisk_medvind

Danmarkshistorien

Gyldendal og Politikens Danmarkshistorie i 17 bind er den hidtil mest omfangsrige Danmarkshistorie udgivet i 2000-tallet. Den er udkommet i to udgaver, senest i 2002-05, og det er 2. udgaven af værket, du finder her på Den Store Danske.

I Danmarkshistorien fortæller en række fremtrædende historikere om landets historie, fra de første mennesker bevægede sig rundt i det danske landskab for over 15.000 år siden helt op til vore dage. Værkets hovedredaktør er dr.phil. [Olaf Olsen](#), der var Danmarks rigsantikvar og direktør for Nationalmuseet 1981-95 og desuden har et omfattende arkæologisk og historisk forfatterskab bag sig.

<http://denstoredanske.dk/Danmarkshistorien>